

การแปรเสียงวรรณยุกต์ตามตัวแปรอายุในภาษาไทยช่อง จังหวัดราชบุรี

เพ็ญวิภา อยู่เย็น

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาศาสตร์)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2556

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

Copyright by Mahidol University

การแปรเสียงวรรณยุกต์ตามตัวแปรอายุในภาษาไทยโชน่ จังหวัดราชบุรี

TONE VARIATION OF THAI SONG BY AGE GROUP IN RATCHABURI PROVINCE

เพ็ญวิภา อยู่เย็น 5336567 LCLG/M

ศศ.ม. (ภาษาศาสตร์)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : สมทรง บุรุษพัฒน์, Ph.D., สุจริตลักษณ์ ดีผดุง, Ph.D.,
ปีทมา พัฒน์พงษ์, Ph.D.

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการแปรและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงสัทลักษณะเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยโชน่ ที่ตำบลคอนคลัง อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ตามตัวแปรอายุ โดยเก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษา 3 กลุ่มช่วงอายุ ได้แก่ ผู้บอกภาษากลุ่มวัยสูงอายุ, ผู้บอกภาษากลุ่มวัยกลางคน และผู้บอกภาษากลุ่มวัยรุ่น โดยใช้รายการคำชุดเทียบเสียงคล้าย (analogous set) ที่คัดแปลงจากกล่องทดสอบเสียงวรรณยุกต์ (Gedney's Tone Checklist) ของ Gedney (1972) เป็นรายการคำทดสอบเพื่อเก็บข้อมูลเสียงวรรณยุกต์จากผู้บอกภาษา ผู้วิจัยวิเคราะห์การแยกเสียงและรวมเสียงของระบบเสียงวรรณยุกต์ด้วยการฟังและตรวจสอบความถูกต้องด้วยวิธีทางกลศาสตร์โดยใช้โปรแกรม Praat เวอร์ชัน 5.3.06 เพื่อวิเคราะห์ค่าความถี่มูลฐาน (Fundamental frequency/ F0) และนำเสนอสัทลักษณะเสียงวรรณยุกต์ด้วยเซมิโทนสเกล (semitones scale) นอกจากนี้ยังใช้แนวคิดทางภาษาศาสตร์สังคัมร่วมด้วย

ผลการวิจัยแสดงว่า ตัวแปรอายุมีอิทธิพลต่อการแปรและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงสัทลักษณะเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยโชน่ ทั้งรูปแปรสัทลักษณะเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 (วรรณยุกต์ B4) ที่ผู้บอกภาษาทุกกลุ่มอายุใช้ และรูปแปรสัทลักษณะเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 (วรรณยุกต์ C123) ที่ปรากฏเฉพาะผู้บอกภาษากลุ่มวัยรุ่นซึ่งได้รับอิทธิพลจากการสัมผัสภาษาไทยถิ่นราชบุรี นอกจากนี้ยังพบแนวโน้มว่า สัทลักษณะหลักเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 (วรรณยุกต์ A4) แสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่จากเสียงวรรณยุกต์ขึ้นตก (humped tone) กลายเป็นเสียงวรรณยุกต์ขึ้น (rising tone) โดยเฉพาะในผู้บอกภาษากลุ่มวัยรุ่น

คำสำคัญ: ไทยโชน่ / ไทดำ / การแปรเสียงวรรณยุกต์ / การแปรตามอายุ

138 หน้า

TONE VARIATION OF THAI SONG BY AGE GROUP IN RATCHABURI PROVINCE

PENWIPA YOOYEN 5336567 LCLG/M

M.A. (LINGUISTICS)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: SOMSONGE BURUSPHAT, Ph.D.,
SUJARITLAK DEEPADUNG, Ph.D., PATTAMA PATPONG, Ph.D.

ABSTRACT

The aim of this study was to analyze the tone variation and the tendency of tone changes of Thai Song Tribe by age group in Don Khlung Sub-District, Dam Noen Saduak District, Ratchaburi Province, Thailand. The data collection was taken from informants in the three age groups – senior group, adult group and youth group. This study was based on the framework of the analogous set which was adapted from the Gedney's Tone Checklist (Gedney, 1972) as a wordlist to elicit tonal data from the informants. The pattern of tonal mergers and splits were analyzed by auditory analysis. In addition, the Praat software version 5.3.06 was used to analyze the fundamental frequency and show the phonetic characteristics of tones in the semitone scale. Finally, the findings were validated with socio-linguistic theories.

The findings of this research demonstrated that the age group influenced the tone variation and the tendency of tone change in Thai Song. Both phonetic characteristic variants in the fourth tone (B4), which was used by the informants in every age group, and one in the fifth tone (C123), which was only used by the informants in the youth group, were influenced by language contact with the Thai Ratchaburi dialect. Furthermore, the tendency of main phonetic characteristics in the second tone (A4) changed in progress from a humped tone to rising tone, especially among the youth group.

KEY WORDS: THAI SONG / BLACK TAI / TONE VARIATION /
AGE GROUP VARIATION

138 pages